

DE KELDER VAN SLICHER

Henny van Dolder-de Wit

Enige tijd geleden bracht ene heer R.L. Slicher uit Schotland een bezoek aan Gouda. Hij wist dat zijn voorouders uit Gouda stamden, maar daar zijn bezoek op zondag viel, kon hij nergens informatie bekomen. Daarom richtte hij zich tot de redactie van de Goudsche Courant, die op 2 oktober 1992 zijn verzoek om informatie over het bestaan van een 'Slichergraf' publiceerde. 'Neem me niet kwalijk dat ik in het Engels schrijf', zo luidde het in de brief, 'maar mijn Nederlands is zo slecht'.

Zou de heer Slicher, vergezeld van een tolk, op zoek gaan naar zijn Goudse voorouders, dan zou het geen tevergeefse moeite zijn. De Slichers behoorden tot een der voornaamste Goudse families, in de 18de eeuw vertegenwoordigd in stads- en landsbestuur, geparenteerd aan de familie Van der Dussen. In de naar deze laatste familie genoemde grafkapel in de St.-Janskerk werden ook leden van de familie Slicher begraven. Een door dr. C.J. Matthijs in 1980 vervaardigde maquette, opgesteld voor het hek van de kapel, laat het grote aantal wapenborden en rouwkassen zien dat hier de muren bedekte. Later werd de kapel ook wel 'de kelder van Slicher' genoemd.

Van deze en andere wapenborden uit de kerk is niets meer over, als gevolg van een plakkaat uit 1795, waarin werd bevolen alle wapenborden uit de kerken te verwijderen. Vrijheid, gelijkheid en broederschap was toen immers de leus! Familieleden kregen de gelegenheid om de wapenborden tegen een vergoeding van twee gulden op te halen. De belangstelling hiervoor was gering. De borden werden bij opbod verkocht door de stadsvendumeester. Daarbij zijn er veel verloren gegaan. Enkele exemplaren zijn nog bewaard in het Stedelijk Museum 'Het Catharina Gasthuis'.

Over ene Jacob Slicher, raad en burgemeester van Gouda is in het kerkarchief van de Hervormde gemeente te lezen dat hij kerkmeester was in de jaren 1720, 1721, 1724, 1733 en 1736, het jaar van zijn overlijden. In 1734 ondertekende Jacob Slicher de kerkrekening van het jaar 1733 voor gezien, er is dus zelfs een handtekening van hem bewaard gebleven.

In deze periode zag hij in de kerk het prachtige Moreaurorgel verrijzen, gebouwd in 1732-1736. Misschien was hij zelfs nog aanwezig bij de inwijding ervan op zondag 13 mei 1736, hoewel hij al vanaf april 1736 ontbrak op de vergaderingen van het kerkbestuur. Waarschijnlijk

was hij toen al ziek, want hij overleed op 12 juli 1736.

Als regerend kerkmeester was hij en ook zijn familie vrijgesteld van de betaling van kerkrechten voor de begrafenis, die werd over- luid met 6 middagpoosen en 3 poosen al de klokken' (1 poos is in dit geval een half uur). Het tarief hiervoor bedroeg 36 gulden en 12 stuivers: dat was het hoogste in die categorie en kenmerkend voor de voornaamheid van de dode. Voor dit bedrag kreeg de familie eveneens ontheffing, evenals voor de 12 gulden en 10 stuivers voor het gebruik van tien begrafenislantaams, als behorende tot de vaste begrafeniskosten.

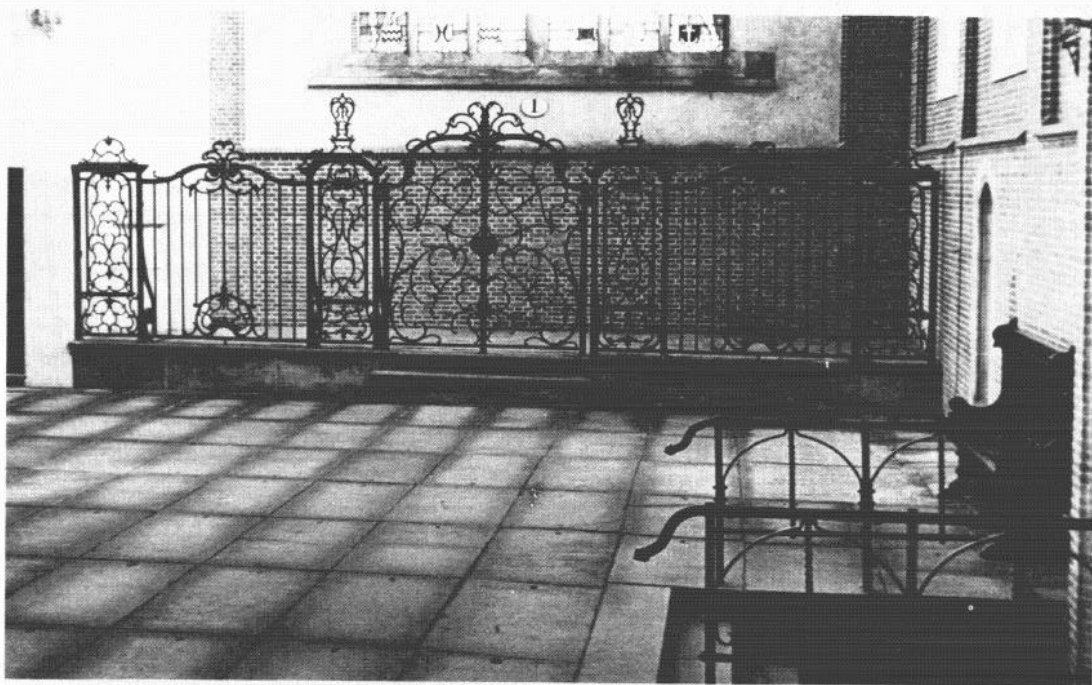
Zijn weduwe vroeg aan het kerkbestuur toestemming om een wapen te laten aanbrengen: 'Op verzoek gedaan bij Vrouwe Jacoba de Mey om vermits door het overlijden van haar Ed. mr. Jacob Slicher, raad en oud burgemeester de stad Gouda etc. een wapen boven dezelfs grafstede te mogen ophangen, is goedgevonden en verstaan haar Ed. zulks toe te staan en dat haar Ed. hiervan zal worden gegeven behoorlijke acte'.

Dit zijn slechts enkele bijzonderheden over de familie Slicher uit het kerkarchief. Ongetwijfeld zal er ook bij de Streekarchiefdienst Nederlands Midden veel over deze familie zijn te vinden, terwijl dr. J.J. de Jong in zijn boek 'Met goed fatsoen' o.m. deze en aanverwante families beschrijft.

Het komt vaker voor dat afstammelingen van vroegere Goudse regentenfamilies een bezoek brengen aan het kerkarchief. In de Goudse Glazen is immers een groot aantal wapens van burgemeesters uit de 17de eeuw afgebeeld, evenals op het orgel. Zij hebben het voordeel talrijke gegevens aan te treffen die bij onderzoek naar een 'arme tak' van de familie ontbreken, doch misschien even boeiend zijn.

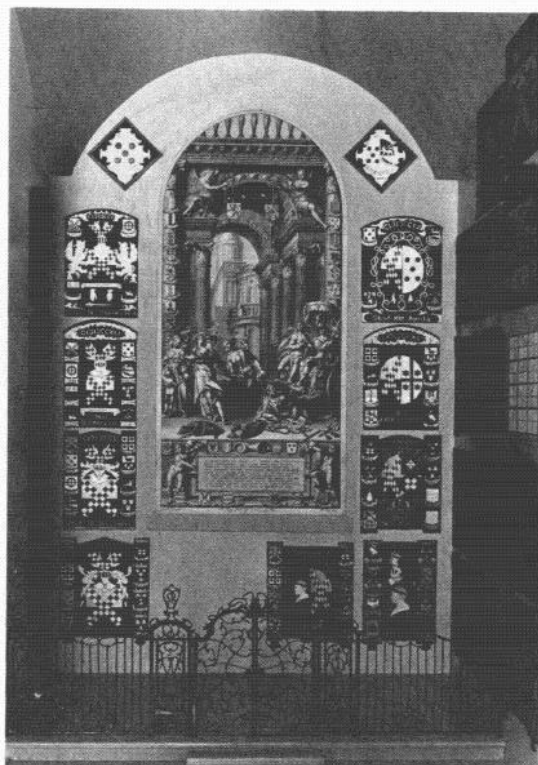
(Aan de heer Slicher zijn inmiddels deze en andere gegevens door mij toegezonden).

• Handtekening van Jacob Slicher uit 1734.

- De grafkelder van de familie Van der Dussen in de St-Janskerk. Waar ook leden van de familie Slicher een laatste rustplaats vonden, dateert van 1700. Een oorspronkelijke houten afscheiding werd in 1759 vervangen door een fraai ijzeren hek van de smid Gijsbert van Dijk, die hiervoor 2010 gulden ontving.

Foto: archief Herv. gemeente Gouda.

- Dr. C.J. Matthijs maakte in 1980 een maquette op schaal, die de Van der Dussenkapel in de 18de eeuw uitbeeldt. De muren zijn geheel bedekt met familiewapens, zgn. wapenborden, die in 1795 verloren gingen. De maquette staat opgesteld in de St.-Janskerk vóór de kapel en geeft informatie over degenen die hier werden begraven.
Archief Herv. gemeente Gouda.

Foto: Wim Scholten.